

faa her skulle tage vor Beslutning, om vi enten ville modtage Fællesforsætningen, saaledes som den da foreligger, og vedtage de deraf flydende Forandringer i Danmarks Riges Grundlov, eller ogsaa standse det hele Forsætningsarbejde, saa kommer Rigsdagen derved til at votere under et Tryk, for hvilket den vanskelige vilde kunne frigjøre sig, og hvorved den let vil komme til at gaae ind paa de Forandringer i Grundloven, der flyde af Fællesforsætningen, uden Hensyn til, af hvilken Beskaffenhed disse Forandringer maatte være. Det forekommer mig, at Fleertallets Forslag i den Henseende har et umiskjendeligt Fortrin, da der ifølge samme er opstillet flere Alternativer, navnlig et Alternativ, hvorefter det staaer i Hans Majestæt Kongens Magt at sammensætte en Forsamling fra de forskjellige Landsdele, hvor da en saadan Forsætning kan blive vedtagen. Efter Fleertallets Forslag gives der saaledes Regjeringen og Rigsdagen en friere Stilling end efter det tredie Mindretals Forslag.

Jeg har tilladt mig med flere ærede Rigsdagsmænd at stille et Endringsforslag til Fleertallets Forslag, hvilket jeg nu skal omtale. Fleertallets Forslag gaaer nemlig ud paa, at enten skulde den Fællesforsamling, som man har tænkt sig kom sammen, vælges efter samme Valglov og i samme Antal, som Folkethinget og Landstthinget, eller ogsaa skulde den sammensættes ved indirecte Valg, der skulde foretages af Folkethinget og af Landstthinget. Denne sidste Maade at danne en hele Monarchiet repræsenterende Forsamling paa, ved indirecte Valg af de forskjellige Forsamlinger, kan jeg for mit Vedkommende ikke Andet end finde i høi Grad betænkelig. Det er almindeligt anerkjendt, at man ved indirecte Valg gjør det tvivlsomt, hvorvidt man virkelig rammer Bælgerne Duster, idet Bælgerne ikke komme til at udtale sig selv, men kun igjennem deres Valgmænd. De Mænd, der vælges af Folkethinget til den hele Monarchiet repræsenterende Forsamling, vilde kun udgaae ved et enkelt indirecte Valg; men med Hensyn til Landstthinget stiller Forholdet sig anderledes. Her vilde finde et dobbelt indirecte Valg Sted, idet nemlig Bælgerne først vælge Valgmænd, der skulle

vælge Landstthingsmænd, hvorefter disse Sidste atter skulde vælge Medlemmer til den hele Monarchiet repræsenterende Forsamling. Ved saadanne dobbelte indirecte Valg kommer man imidlertid saa langt bort fra Bælgerne Duster og Anskuelse, at det i høi Grad er tvivlsomt, hvorvidt man i Virkeligheden rammer disse. Dog den Hovedbetænkning, som jeg har imod denne Bestemmelse, ligger ikke heri, men fornemmelig deri, at efter min Mening vil man derved danne en Forsamling, der vanskelige vilde have i sig de nødvendige Betingelser for en fornuftig Fællesvirksomhed. Hvad indeholder nemlig dette Forslag Andet, end at det er Fleertallet i den danske Rigsdag, der skal vælge, og at Mindretallets Ret derimod skal være udelukket? Hvad er det Andet, end at sige, at kun den Anskuelse, der vistnok formelt maa være rigtig, siden Fleertallet har den, men som dog ikke udelukker Genfidsighed, alene skal repræsenteres i Fællesforsamlingen? Og lader os tænke os det Samme med Hensyn til de andre Landsdeles Forsamlinger, lader os tænke os, at ogsaa der er det Fleertallet, der vælger, og Mindretallet, som bliver urepræsenteret. Er det da ikke sandsynligt, at de Mænd, der paa denne Maade komme til at sidde i Fællesforsamlingen, ville komme til at sidde der med et saadant Genfidsighedspræg, at den nødvendige Samvirken i høi Grad vilde vanskeliggjøres, at de sammenbindende Led, som dog mere eller mindre findes i de forskjellige Landsdeles Repræsentationer, at Mindretallet i disse mere eller mindre vil forsvinde? Og hvorledes vil de Mænds Stilling blive, der møde i en saadan Forsamling, udvalgte deels af Rigsdagen, deels af de andre Landsdeles Forsamlinger? Ville de ikke føle sig bundne ved de Anskuelse, der have gjort sig gjældende i de forskjellige Forsamlinger, hvoraf de ere udgaaede? Ville de staae med den Frihed og Frimodighed, som det altid giver en Mand at være udgaaet ved directe Valg af Folket? Ville de ikke føle sig som Delegerede, der ere forpligtede til at handle efter et vist Mandat, efter Fleertallets Mandat, efter de Anskuelse, som Fleertallet havde i den Forsamling, hvorfra de vare sendte? Og vilde, naar de forskjellige Landsdeles Re-